

Förslag till yttrande: Remiss angående ett aktivitetskrav för rätt att överklaga vissa beslut om lov m.m. samt begränsad skyldighet att underrätta och rätt att överklaga enligt plan- och bygglagen

Förslag till beslut

Stadsbyggnadsnämnden ställer sig positiv till Boverkets förslag till ändringar i plan- och bygglagen avseende aktivitetskrav för rätt att överklaga vissa beslut om lov samt begränsad skyldighet att underrätta och rätt att överklaga lov och förhandsbesked.

Paragrafen justeras omedelbart och beslutet överlämnas till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Näringsdepartementet har remitterat följande till Eskilstuna kommun:

1. Näringsdepartementets promemoria Ett aktivitetskrav för rätt att överklaga vissa beslut om lov m.m.
2. Boverkets rapport Begränsad skyldighet att underrätta och rätt att överklaga enligt plan- och bygglagen (rapport 2016:26).
3. Boverket har i ovan nämnda rapport bl.a. angivit att ett genomförande av de utarbetade förslagen kommer att minska arbetsbördan för byggnadsnämnderna och för de överprövande instanserna. Verket anger emellertid också att för att en mer betydande effekt ska uppnås krävs att förslaget följs upp med förändringar i 9 kap. 41 b § plan- och bygglagen. Ett förslag med avsedd innebörd finns redovisat i departementspromemorian Nya steg för en effektivare plan- och bygglag (Ds 2014:31), se avsnitt 7.7 samt s. 305.

Remissvaren ska ha kommit in till Näringsdepartementet senast den 25 april 2017. Stadsbyggnadsnämnden har möjlighet att yttra sig till kommunstyrelsen som avger yttrande till näringsdepartementet.

Förslagen i korthet samt stadsbyggnadsförvaltningens kommentarer

Ett aktivitetskrav för rätt att överklaga vissa beslut om lov m.m.

I denna promemoria föreslås att det i plan- och bygglagen införs bestämmelser om att ett beslut om lov eller förhandsbesked i fråga om en åtgärd som antingen innebär en avvikelse från en detaljplan eller områdesbestämmelser eller ska utföras i ett område som inte omfattas av en detaljplan eller områdesbestämmelser, får överklagas endast av den som skriftligen har framfört synpunkter på ansökan som inte har blivit tillgodosedda.

I underrättelsen där sakägare lämnas tillfälle att yttra sig över ansökan ska det upplysas om begränsningen av rätten att överklaga.

Möjligheten för stadsbyggnadsnämnden att anslå underrättelsen på kommunens anslagstavla och föra in den i en ortstidning eller sprida ett informationsblad till boende då ett stort antal personer ska underrättas istället för att göra utskick till kända sakägare tas bort.

Kommentar:

Stadsbyggnadsförvaltningen ser det som positivt att ett aktivitetskrav införs som ger rätt att överklaga förhandsbesked och bygglov. Det underlättar handläggningen att tidigt få in synpunkter som kan komma att påverka ärendet. Detta krav finns redan idag vid framtagande av nya detaljplaner.

Begränsad skyldighet att underrätta och rätt att överklaga enligt plan- och bygglagen

Stadsbyggnadsnämnden är enligt nuvarande regler skyldig att underrätta kända sakägare och kända bostadsrättsinnehavare, hyresgäster och boende som berörs samt vissa organisationer av hyresgäster om en ansökan om lov eller förhandsbesked. Regeringen har gett Boverket i uppdrag att ta fram ett förslag till reglering där denna skyldighet ska begränsas till de som i praktiken berörs av de åtgärder som ansökan avser. Detta får i första hand konsekvenser för sakägare och då framförallt de sakägare som är rågrannar.

Rågrannar har enligt rättspraxis rätt att överklaga ett beslut om lov eller förhandsbesked även om de inte berörs av den åtgärd som beslutet avser på annat sätt än att de direkt gränsar till den fastighet på vilken åtgärden utförs.

Boverkets förslag till reglering inriktas i huvudsak på sakägare när det gäller stadsbyggnadsnämndens underrättelseskyldighet och rågrannar när det gäller rätten att överklaga.

När det gäller underrättelseskyldigheten föreslås att sakägare ska vara berörda av en åtgärd som omfattas av en ansökan om förhandsbesked eller lov, det vill säga de ska beröras på annat sätt än att enbart vara ägare av en fastighet som direkt gränsar till den fastighet på vilken åtgärden utförs. På så sätt blir stadsbyggnadsnämnden inte med automatik skyldig att underrätta alla sakägare.

När det gäller rågrannars rätt att överklaga beslut föreslås det begränsas på så sätt att det uttryckligen anges att de inte har rätt att överklaga ett kommunalt beslut enbart på den grunden att de äger en fastighet som direkt gränsar till den fastighet som beslutet gäller. På detta sätt elimineras den nuvarande rättspraxisen för rågrannar att överklaga kommunala beslut.

Kommentar:

Stadsbyggnadsförvaltningen ser det som positivt att underrättelseskyldighet samt rågrannars rättighet att överklaga begränsas till de som endast är faktiskt berörda av åtgärden. Stadsbyggnadsnämnden måste dock fortsätta göra en rättidsprövning oavsett rätt att överklaga eller inte och skicka överklagandet vidare till överprövande myndighet (Länsstyrelsen i första steg) om överklagande inkommit i rätt tid. Det är sedan överprövande myndighet som beslutar vem som har rätt att överklaga ett beslut.

Stadsbyggnadsförvaltningen ställer sig även bakom Boverkets resonemang kring uttrycket "berör", det vill säga att det i första hand är någon form av påverkan på en persons personliga eller ekonomiska situation som en åtgärd medför. Här föreslår förvaltningen att Boverket arbetar fram exempel fall på vad som kan menas med berörd för att förenkla kommande ärendehandläggning.

STADSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Marianne Hagman
Stadsbyggnadschef

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen